

Yankılar Vadisi

Yavuz DEMİRKIRAN

Yankılar Vadisi

Yavuz DEMİRKİRAN

Yüksek mor dağlarla çevrili gizli bir vadide, söylediğin her söz görebileceğin bir şeye dönüşerek geri gelir. Güzel bir şey söyle, bir kelebek havalanır. Kırıcı bir şey söyle, tam durduğun yerde dikenli bir çalı biter. Orada yaşayan insanlar buraya Yankı Vadisi derler ve sözlerini dikkatle seçmeyi öğrenmişlerdir. Çoğu zaman, en azından.

Theo on bir yaşında, küçük ve ince yapılı, sıcak kahverengi tenli ve dağınık siyah kıvrıkcık saçlı. Krem rengi keten bir tunik, kahverengi yün bir yelek, paçaları kıvrılmış pantolon ve deri sandaletler giyiyor. Ahşap değneği neredeyse onun boyu kadar. Her sabah keçisi Pip'i otlaması için çimenli yamaçlara çıkarır. Pip diz boyu, tüylü beyaz, gri lekeli, sarkık kulaklı ve küçük pirinç bir çingiraklı kırmızı kurdele tasmalı.

Theo vadinin uyanışını izlemeyi sever. Çobanlar ıslık çalar, ezgileri mavi kuşlar olarak geri döner. Fırıncılar 'Günaydın!' diye seslenir ve dokunduğunda kaybolan sıcak ekmekler alırlar. Ama bugün bir şey farklı hissettiriyor. Hava gergin ve uzakta, vadinin iki yanındaki iki köy arasında sıçrayan öfkeli sesler duyuyor. Pip'in çingırağı endişeyle tıngırdıyor.

Yukarı köy kayalık bir tepede, aşağı köy ise nehir kenarında yer alır. Yıllarca vadilerini sessizce paylaştılar. Ama bu sabah, uzun ve sağlam yapılı, kalın gümüş örgülü ve koyu yeşil şallı Yaşlı Mara kapısında duruyor. 'Şu aşağı köylüler yine koyunlarını çayırırlarımıza saldı!' diye tersliyor. Yanında dikenli bir çalı bitiyor ve kaşlarını çatıyor.

Aşağıda, nehir kenarında biri karşılık veriyor: 'Yapmadık! Sizin keçileriniz bahçemizi yedi!' Yol boyunca daha çok dikenli çalı fışkırıyor. Kısa süre sonra köyler arasındaki patika dikenli dallarla doluyor. İnsanlar geçmeye çalışıyor ama çalılar çiziyor ve takılıyor. Yollar kapalı. Kimse ziyaret edemiyor, ticaret yapamıyor, hatta özür bile dileyemiyor. Bütün vadi dikenli hissettiriyor.

Theo yamaçtan izliyor. Yukarı köyde bir kadının komşusuna güzel bir şey söylediğini ve eline sarı bir kelebeğin konuştuğunu görüyor. Sonra aşağı köyden keskin bir söz duyuyor ve yeni bir çalı büyüyor. 'Pip,' diye fısıldıyor Theo, 'bitkileri sözler büyütüyor!' Pip küçük bir çalıyı kemiriyor ve bir yaprak kayboluyor. Theo'nun koyu kahverengi gözleri kocaman açılıyor.

Köy meydanına koşuyor; orada ince ve kambur, uzun beyaz sakallı, yuvarlak gözlüklü Yaşlı Soren bir bankta oturuyor. 'Yaşlı Soren,' diyor Theo, 'öfkeli sözler neden çalıya dönüşüyor?' Yaşlı adam nazıkçe gülümsüyor. 'Çok eskiden vadiye yankı büyüsü verilmişti,' diye açıklıyor. 'Güzel sözler kelebeğe dönüşür. Kırıcı sözler dikenli çalıya dönüşür. Vadi bize sözlerimizin ne yaptığını gösterir.'

Theo Pip'e koşup, 'Yardım etmeliyiz,' diyor. Dikenli yolun kenarına yürüyor ve sesleniyor: 'Merhaba! Ben Theo, çoban. Barış içinde geliyorum.' Sözleri yankılanıyor ve tek bir beyaz kelebek beliriyor. Çalıkların üzerinde uçuyor. Birkaç diken küçülüyor. 'İşe yarıyor!' diye seviniyor Theo. 'Pip, bunu güzel sözlerle düzeltebiliriz!'

Theo önce Yaşlı Mara'yı ziyaret ediyor. Mara kollarını kavuşturmuş, keskin yeşil gözleri kısılmış duruyor. 'Yaşlı Mara,' diyor Theo kibarca, 'aşağı köyün yolu da kapalı. Pazara ulaşamıyorlar. Belki birlikte konuşabiliriz?' Mara homurdanıyor. 'Onlar başlattı.' Ama kırmızı önlüğüne minik pembe bir kelebek konuyor ve kaşları birazcık gevşiyor.

Sonra Theo aŖađı köye geçiyor. Nehir kenarında homurdanan bir grup ifti buluyor. 'Yukarı köy de tıkandı,' diyor onlara. 'Keçileri a ve tarlalara ulaŖamıyorlar.' Bir ifti i çekiyor. 'Biz sadece bahçemizi geri istedik.' Theo baŖını sallıyor. 'Ortada buluŖalım. Siz yaŖlınızı getirin, ben YaŖlı Mara'yı getireyim.'

O öğleden sonra Yaşlı Mara ile aşağı köyün yaşlısı dikenli yolda buluşuyor. Önce sert konuşuyorlar ve çalılar büyüyor. Theo aralarına giriyor. 'Lütfen,' diyor, 'güzel bir şey söylemeyi deneyin. Tek bir kelime bile olsa.' Mara derin bir nefes alıyor. 'Nehir bahçeniz çok güzel,' diyor yavaşça. Parlak turuncu bir kelebek beliriyor ve bir çalı kuruyor.

Aşığı köyün yaşlısı gözlerini kırpıyor. 'Sizin tepedeki manzaranız da çok hoş,' diyor. Mavi bir kelebek turuncuya katılıyor. Daha çok güzel söz geliyor: 'Geçen kış yün için teşekkürler.' 'Ekmeğiniz çok lezzetliydi.' Her söz bir kelebeği havalandırıyor ve dikenli çalılar küçülüyor. Pip sevinçle meliyor ve dikenli bir dalı kemiriyor. İnsanlar gülümsemeye başlıyor.

Theo herkese anlayışla konuşmayı gösteriyor. 'Öfkelendiğinizde,' diyor, 'bir nefes alın ve güzel bir söz bulun.' Köylüler alıştırma yapıyor. 'Bağırdığım için özür dilerim.' 'Neden üzüldüğünü anlıyorum.' Her renkten kelebek havayı dolduruyor. Dolaşık yollar açılıyor ve iki köy sonunda birbirini yeniden ziyaret edebiliyor.

Gün batımında vadi değişmiş oluyor. Kelebekler çayırların üzerinde dans ediyor ve dikenli çalılar yok olmuş. Yaşlı Mara ile aşağı köyün yaşlısı el sıkışıyor. 'Daha önce konuşmalıydık,' diyor Mara. 'Sözlerin gücü var,' diye hatırlatıyor Yaşlı Soren, mavi cübbesi dalgalanarak. 'Güzel sözler köprü kurar. Kırıcı sözler duvar örer.' Herkes başını sallıyor.

Theo ve Pip kelebeklerle dolu bir gökyüzünün altında eve yürüyor. Pip'in çingırağı usulca tıngırdıyor. 'Görüyor musun, Pip?' diyor Theo. 'İyilik en güzel büyüdür.' Pip eline burnunu sürüyor. O günden sonra Yankı Vadisi'nin köylüleri sözlerini dikkatle seçiyor. Her sözün görebileceğin bir şeye dönüşerek geri geldiğini hatırlıyor ve vadiyi iyilikle dolduruyorlar.

Ve eğer bir gün Yankı Vadisi'ni ziyaret edersen, iyice dinle. Bir obanın ıslığının mavi kuŗa, dostça bir merhabanın kelebeğe dnŗtęn duyabilirsin. Vadi hl her sözü yankılıyor, ama artık yankılar yumuŗak. Theo ve Pip yamaçta oturmuŗ kelebekleri izliyor, iyiliğin bütün vadiyi ieklendirdięini biliyorlar.